

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/67/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112229428
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112229428.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko a. s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Antovszká, s. r. o., Žabotová 2/B, Bratislava, IČO: 36 866 881 proti žalovanému: X. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XX o zaplatenie 986,48 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 28. 11. 2013, č. k. 25C/74/2013-94 v spojení s opravným uznesením zo dňa 31. 01. 2014, č. k. 25C/74/2013-103 takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a v e c súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 986,48 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 669,90 Eur od 27. 05. 2010 do zaplatenia s tým, že žalovanému povolil vzniknutý dlh zaplatiť v 30-eurových mesačných splátkach s povinnosťou dlh platiť vždy do 15.-teho dňa v mesiaci na účet žalobcu počnúc 01. 02. 2014 opakovane do budúca pod následkom straty výhody splátok. Vyslovil, že náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Rozhodnutie odôvodnil zistením, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb a následne aj zmluva o poskytovaní služby „povolené prečerpanie na osobnom účte“. Žalovaný porušil zmluvné podmienky tým, že nesplácal čerpané peňažné prostriedky spolu s úrokmi za podmienok a v lehotách podľa VOP. Keďže súd nezistil vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu medzi účastníkmi žiadne neprijateľné podmienky a ani nerovnováhu práv a povinností medzi účastníkmi, návrhu v celom rozsahu vyhovel. Žalovaný je tak povinný zaplatiť čerpané finančné prostriedky, sankčný úrok, poplatky, ako aj úrok z omeškania, ktorý bol určený v súlade so zákonom.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 a § 150 ods. 1 O. s. p. s odôvodnením, že plne úspešnému žalobcovi súd nepriznal náhradu trov konania, pretože na strane žalovaného existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré musí súd pri rozhodovaní o trovách prihliadnuť. Tieto dôvody súd videl v sociálnej situácii žalovaného, ktorý je dlhodobo nezamestnaný, jeho rodina spláca ďalšie pôžičky, ktoré si zobrali pre potreby domácnosti a tiež s poukazom na existenciu vyživovacej povinnosti žalovaného k mal. dieťaťu.

Proti tomuto rozsudku, len proti výroku o náhrade trov konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že v predmetnom súdnom konaní nebol dôvod pre nepriznanie žalobcom žiadaných trov právneho zastúpenia a žalobca žiadal úhradu trov právneho zastúpenia za úkony právnej pomoci nevyhnutne potrebné na dosiahnutie úspechu vo veci. Žalovaný si bol vedomý existencie svojej

pohľadávky, bol upozornený viacerými výzvami, a žalovaný žalobcu vôbec nekontaktoval za účelom mimosúdneho vybavenia veci, čím by nebolo nutné vykonať úkony právnej služby, ktoré boli uplatnené žalobcom v rámci vyčíslených trov právneho zastúpenia. Rozhodnutím súdu o trovách konania došlo nielen k znehodnoteniu plného úspechu žalobcu v predmetnom súdnom konaní, ale týmto rozhodnutím bolo zasiahnuté aj do majetkovej sféry žalobcu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku o náhrade trov konania zmenil a priznal žalobcovi trovy konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na začatie konania na súde), k tomu režijný paušál.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len „O. s. p.“) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Prax všeobecných súdov je jednotná v názore, že „aplikácia ust. § 150 O. s. p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery všetkých účastníkov konania a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní“ (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. MCdo 14/1999 zo dňa 01. 09. 2000).

Podobne (pozri ASPI, Judikatúra pri § 150 O. s. p.; Rc: Cpj 40/88) „je potrebné mať na pamäti, že použitie uvedeného ustanovenia musí vždy zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočnú povahu. Nepriznanie náhrady nákladov konania podľa ust. § 150 O. s. p. nemožno odôvodniť len všeobecným záverom hodnotiacim význam rozhodovania o určitom nároku“ (podobne R 23/1989). Právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR preliha aj princíp právnej istoty (ako jeden z prvkov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR), v zmysle ktorého súdy majú v rovnakých alebo v analogických situáciách rozhodovať rovnako.

Ust. § 157 ods. 2 O. s. p. treba z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie všeobecného súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. K rovnakým záverom dospel tiež Európsky súd pre ľudské práva a slobody v súvislosti s čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v obsahu ktorého nemožno vidieť zásadné rozdiely s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, keď do práva na spravodlivé prejednanie veci zahrnul tiež právo účastníka súdneho konania na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrálny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (pozri tiež Repík, Bohumil: Evropská úmluva o ľudských právach a trestní právo 2002, 152 str.).

V neposlednom rade je potrebné tiež zdôrazniť, že Ústavný súd SR už vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (IV. ÚS 115/2003)“.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd je toho názoru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, v ktorom je ust. § 150 O. s. p. aplikované, by malo byť precízne, pričom sa existencia ex lége vyžaduje, aby v tomto konaní boli bezpečne preukázané skutočnosti, na základe ktorých je toto ustanovenie aplikované. Rozsudok súdu prvého stupňa v namietanej časti (o trovách konania) je nepreskúmateľný, lebo je neodôvodnený. Súd prvého stupňa v súvislosti s aplikáciou ust. § 150 O. s. p.

uviedol, že dôvody hodné osobitného zreteľa súd videl v sociálnej situácii žalovaného, ktoré je dlhodobo nezamestnaný, jeho rodina spláca ďalšie pôžičky a tiež s poukazom na existenciu vyživovacej povinnosti žalovaného k mal. dieťaťu.

Aplikácia ust. § 150 O. s. p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolností, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a na ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi a aby neodporovalo dobrým mravom.

Ust. § 150 O. s. p. nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať či v prejednávanej veci neexistujú okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť). Ust. § 150 O. s. p. preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základe zásady rozhodovania o trovách konania.

V sporovom konaní, ako je tomu nepochybne v danom prípade konania, sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Môže tak urobiť podľa ust. § 150 O. s. p., podľa ktorého ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia totiž vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ust. § 150 O. s. p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základe zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadnuť v prvom rade k majetkovým, sociálnym a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie ust. § 150 O. s. p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod..

Odvolačný súd zistil, že súd prvého stupňa vec takto právne neposúdil a z hľadiska aplikácie ust. § 150 O. s. p. ani neodôvodnil s poukazom na celý komplex okolností relevantných pre rozhodovanie o náhrade trov konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia. Aby súd tento komplex mohol zodpovedne posúdiť, musí nevyhnutne, najskôr poznať všetky doň patriace okolnosti, pretože len na tomto základe môže potom so znalosťou veci niektorým z nich priznať prioritu pred ostatnými. Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa o náhrade trov konania nebolo zo strany súdu prvého stupňa riadne odôvodnené, teda nebolo konkretizované v čom ide o výnimočný prípad a aké boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa z hľadiska ust. § 150 O. s. p., preto je rozhodnutie v jeho napadnutej časti nedostatočné a nepresvedčivo odôvodnené. Uvedené nedostatky odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa sú dôvodom pre jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. a vrátenie veci súdu prvého stupňa (§ 221 ods. 2 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.